

Svenne – Per Nilsson

Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte – Läsa, samtala och skriva om Svenne

Ett skönlitterärt arbetsområde om främlingsfientlighet, rasism och gruppträck.

Läraren reflekterar om upplägget

Jag har delat in boken i fyra lika stora delar. Till vissa lektioner (se "delar") ska eleven ha läst ett visst antal sidor som sedan diskuteras i smågrupper. Grupperna spelar in diskussionen och mailar till mig. Det går lika bra att föra anteckningar och samtala i mindre grupper för den som saknar möjlighet att spela in ljud. Se frågorna som förslag och välj de som är mest relevanta för dina elever att diskutera. Jag har använt pocketupplagan, utgåva 3 från 2018 (med tanke på mina sidhänvisningar).

Genom hela läsningen – Välj ett citat

Till varje diskussionstillfälle väljer du ut ett citat eller en del av boken som gruppen sedan diskuterar. Det kan vara något du inte förstår, blir upprörd över, gillar eller inte gillar. Här finns fler tankar om [Markera vissa delar av texten](#).

Metod – Läsa och samtala om Del 1 (sid 3-71)

Förbered dig innan diskussionen med att välja ut och ta med ett citat/stycke till gruppen att diskutera. Övriga frågor att diskutera:

- Varför är det viktigt för Svenne att berätta om sin pappa tror ni?
- Vem tror ni att "dig" kan vara i kap10 och kap 20?
- Efter kap 10: varför tror ni att Svenne är den mest jagade personen i hela Sverige? Vad har han gjort? Det verkar som att alla är emot honom. Varför?
- Diskutera följande citat (ett samtal mellan Svenne och Nils Dackeman): "-Men alla killar som bor i Stockholmsförorter blir ju inte kriminella, sa han. – Vad vet jag? Jag har aldrig varit där. Jag har bara träffat såna killar en enda gång och då stack en av dom en kniv i magen på mig, sa jag. – Så fastän du bara träffat två såna killar så vet du liksom hurdana dom är allihop? sa han. – Fyra, har jag träffat. Nä, men man läser ju tidningen. Ser på nyheterna och sånt. Och filmer sa jag" (sid 43)
- Beskriv och diskutera Svennes personlighet och agerande. Varför går han med i "Rättvist Sverige"?
- Beskriv och diskutera Dackemans personlighet och agerande.
- Diskutera vad ni tycker om boken hittills. Motivera era svar.
- Hur gör författaren för att fånga läsarens intresse?
- Hur är stämningen?

Del 2 (sidorna 71-144)

Börja med att diskutera era citat/stycken. Övriga frågor:

- Kan ni hitta någon/några metaforer i kapitel 27?
- Vem var Per Albin Hansson (sid 84)?
- Efter kapitel 33: Vad tycker ni om partiet Rättvist Sverige? Vilka av deras åsikter håller ni med om och vilka inte? Skriv en kort insändare där du argumenterar för eller emot någon av partiets åsikter.
- Vad säger ni om följande citat? "Det finns människor som får oss att känna oss viktiga. Som får oss att känna oss bra. Som om vi är bra. Som om vi är viktiga, som om det spelar roll om vi finns där eller inte. Så var han, en sån människa." (sid 96)
- Varför väljer Dackeman ut Svenne som partisekreterare?
- Beskriv skillnaden mellan Svennes liv hos Dackeman och hans liv hemma med Danne och kompisgänget. Hur är Svennes personlighet? Ändras den beroende av den miljö han befinner sig i? Visa med exempel från texten vad ni tycker.
- Varför tror du att Svenne inte nickar? Han hade ju tänkt att han skulle hoppa av. "- Har du hoppat av. Jag skakade på huvudet. Jag vet inte varför jag gjorde det. Lika gärna kunde jag ha nickat." (sid 127)
- Diskutera vilka som sitter i partistyrelsen. Varför är det så många med utländskt ursprung?

- Nu har ni läst halva boken. Vad tror ni kommer att hända? Motivera.

Del 3 (sidorna 145-214)

Börja med att diskutera era citat/stycken. Övriga frågor:

- Sid 144: Vad tror du att "SV" betyder?
- Vad är vargtimmen som nämns i kapitel 52, sidan 148?
- Vad tycker du om följande citat? Motivera! "Vad har hänt under hösten egentligen? Tänkte jag. Mest prat, prat, prat. Ord, ord, ord. Ett nytt parti har bildats och blivit populärt. Och hatat av somliga. En Mahmod i Stockholm och en Mohammed i Malmö har dödats. Det har blivit lugnare på Aq-va-kul och Filmpalatset. En minister har blivit överfallen på Rosengård. Det var väl ungefär allt som hänt. Resten var prat och ord." (sid 157)
- Vad tänker/känner du när du läser följande två citat? "Jag var en ny människa, jag kunde göra vad som helst, jag var en skådespelare som spelade en roll. Under min svarta peruk var jag en ny människa." (sid 158) "Men det jag tänker mest på är om det är så lite som gör oss till en annan människa. Alltså det var ju inte bara det att ingen kände igen mig fastän jag varit i teve och på bild i tidningarna hundratals gånger. Det var ju det att jag blev en annan människa. För att de andra såg mig med andra ögon blev jag en annan människa. Jag behövde inte ens spela teater. Är det bara det? Är vi den som de andra ser? Jag minns att jag tänkte så." (sid 163)
- Kan ni förstå hur Svenne tänker? Förklara! "Okej, jag erkänner, det kändes bra. Först blev jag lite rädd, det var lite förvirrande, det gjorde mig osäker, men snart kändes det bara bra. Jag var nån. Jag betydde någonting för alla de här. Okej, barnsligt kanske, men så kändes det. Och jag rycktes med, jag tror att det var första gången som jag egentligen tyckte att jag fattade vad allt handlade om. Och att jag hade en roll, trots allt var jag en liten kugge i maskineriet. Ja, nu bygger vi landet!" (s.168)
- Vad tror ni om attentatet som beskrivs på sidorna 168-169?
- Vad är din åsikt om detta citat? Är det genialiskt? "Han är ett geni. Civilplikt. Vilken enkel och genialisk tanke. Enkel att fatta. *Istället för att ungdomarna ska fostras av trådsmla mannekänger med silikonbröst, av hiphoptexter som hyllar kvinnomisshandel, av porrfilmer på nätet och kabelteve, av gangsterideal och hallickideal, av idiotiska seder och vanor från gamla främmande ökenkulturer, av kvinnofientlig religion, istället för all den där skiten får dom lära känna varandra och lära sig överleva i naturen och prata om demokrati och jämlikhet och skriva dikter och måla och spela teater och sjunga sånger tillsammans.* Så hade jag sagt med Dackemans ord. Genialiskt och enkelt att fatta för vem som helst." (sid 178)
- Nu vet ni vem "du" är. Diskutera den här tjejens plats i romanen och hur ni tycker att det här stilgreppet fungerar. Är det bra/dåligt/starkt/ överflödigt/trovärdigt. Prata om det.

Del 4 (sidorna 214-285)

Börja med att diskutera era citat/stycken. Övriga frågor:

- På sidan 235 skickas Svenne hem från lägret av Glenn med ett hot om vad som händer om han avslöjar vad han sett. Hur tycker ni att Svenne ska göra i det här läget? Hur skulle ni ha gjort, tror ni?
- Sid 241: "Jag ska berätta vad ondska är. Att veta och ingenting göra – det är ondska." Håller ni med om det som Svenne säger här? Har ni varit onda?
- Sid 266: Tror ni att Dackeman är död eller inte? Motivera!
- Sidan 267: Vem är mannen med hunden tror du?
- På sidan 270-271 hittar Svenne äntligen rätt i Dackemans dator. Vad är er kommentar till det Svenne hittar där?
- Vad är en martyr?
- På sidan 285 säger Svenne: "Jag fattar inte vad han menar. Vadå? Jag har ju berättat som det var. Som jag minns det. Jag visste ingenting. Jag gjorde bara som jag blev tillsagd." Vad säger du om detta? Är det verkligen sant?
- Efter att du läst hela boken: Per Nilsson har skrivit flera olika alternativa slut (kapitel 94- 100). Vilket slut föredrar du/ni och varför?
- Vad tror ni händer med Svenne sedan? Diskutera en möjlig fortsättning.

Efter läsning – En skrivuppgift

Nedan finns förslag på en individuell skrivuppgift. Välj hela eller delar av den. Det beror på vilka delar ni har berört under

projektets gång.

Berättarteknik

Hur är boken uppbyggd berättartekniskt? Vilket berättarperspektiv finns i boken (jag-form/ 3:e person sing./allvetande författare)? Hur inleds och hur avslutas boken? I vilken ordning berättas bokens handling (kronologisk ordning/bruten kronologi med tillbakablickar/ börjar med slutet/ parallellhandling)? Finns inre monolog (huvudpersonens inre tankar)? Hur skapar författaren spänning?

Språkliga iakttagelser

Vilka iakttagelser kan du göra av hur författaren använder språkliga stilgrepp (upprepningar, liknelser, metaforer, anaforer, retoriska frågor, anspelningar på annan litteratur eller kända personer etc.)? Titta noga på meningarnas längd, långa/korta ord, verbformer, beskrivande ord, exakta ord, dialog, miljöskildringar och personskildringar.

Tiden

Hur lång tid tar Svennes berättelse att berätta? Under hur lång tid har hans berättelse utspelat sig? Förklara!

Svennes berättelse

Svenne kallar sin berättelse "en (o)möjlig berättelse". Varför gör han det? Är han en pålitlig berättare? Kan vi tro på hans berättelse? Skulle den kunna vara sann? Varför/varför inte? Motivera och förklara hur du tänker.

Svenne

Beskriv Svenne som person. Är han rasist? Vad anser du och vad anser han själv om saken? Vad är en rasist? Är Svenne skyldig till allt som hänt? Vad tycker han själv? Är man oskyldig bara för att man inte gjort något? Förklara!

Dackeman

Beskriv Dackeman som person. Delvis samma frågor som ovan. Likheter och skillnader mellan de två huvudpersonerna?

Budskap

Varför tror du att författaren har velat skriva den här boken? Vilket är budskapet eller budskapen?

Slutsats/Koppling till dig själv

Försök koppla bokens handling till egna erfarenheter och tankar. Dra slutsatser av det du har läst. Vad säger detta dig?

LGR 11 Förmåga

Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Centralt innehåll

Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Skönlitteratur som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor. Lyrik, dramatik, sagor och myter. Några skönlitterära betydelsefulla ungdoms- och vuxenboksförfattare från Sverige, Norden och övriga världen och deras verk, samt de historiska och kulturella sammanhang som verken har tillkommit i.

LGR 11 Kunskapskrav

Genom att göra **välutvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll med **god** koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven **mycket god** läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra **välutvecklade och väl** underbyggda resonemang om budskap som är **tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna eller är dolda** i verk.

Eleven kan skriva olika slags texter med **god** språklig variation, **välutvecklad** textbindning samt **väl** fungerande anpassning till texttyp, språkliga normer och strukturer.

Eleven kan samtala om och diskutera varierande ämnen genom att ställa frågor och framföra åsikter med **välutvecklade och väl** underbyggda argument på ett sätt som **för samtalen och diskussionerna framåt och fördjupar eller breddar dem.**